

Covid-19 Sürecinde İlkokul Öğretmenlerinin Eğitim-Öğretimde Karşılaştığı Güçlükler

The Difficulties Faced By Primary Scholl Teachers Regarding Education During The Covid-19 Process

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, İzmir ilindeki ilkököl öğretmenlerinin, Covid-19 sürecinde, eğitim-öğretime yönelik karşılaştığı güçlüklerle ilişkin görüşlerini belirlemektir. İzmir iline bağlı devlet okullarında görev yapan gönüllü 35 ilkököl öğretmenin, uzaktan eğitim sürecine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bu çalışma, olgu bilim deseninde nitel bir araştırmadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler "içerik analizi" tekniğiyle incelenmiştir. Veriler tablolara halinde raporlaştırılmıştır. Araştırmanın sonucunda Covid-19 sürecinde uzaktan eğitim yapan öğretmenler, teknolojik donanım ve bağlantı problemleri, yüz yüze eğitim modelinin alışkanlığı, öğrencilerin dikkatinin dağınık olması, ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinin zorluğu, öğrencilere geri bildirim (dönüt) verememe, buna bağlı olarak öğrencilerin eksiklerini tamamlamama, en çok matematik dersinde, en çok psikomotor kazanım alanlarında güçlüklerle karşılaşmışlardır. Bu bulgulara dayalı olarak velilerin ve öğrencilerin uzaktan eğitim hakkında bilgilendirilmesinin sağlanması, öğretmenlerin uzaktan eğitim teknolojilerine yönelik olumsuz düşüncelerini ortadan kaldırmak için hizmetçi eğitimler ve bilgilendirici etkinlikler düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19 Süreci, Uzaktan Eğitim, İlkokul Öğretmenlerinin Görüşleri

ABSTRACT

The primary purpose of this research is to determine the views of primary school teachers in İzmir regarding the difficulties they encountered in education during the Covid-19 process. This study, which was carried out to determine the opinions of thirty-five volunteer primary school teachers working in public schools in the province of İzmir, on the distance education process, is qualitative research in the phenomenology pattern. A semi-structured interview form was used as a data collection tool in the research. The obtained data were analyzed with the "content analysis" technique. The data are reported in tables. As a result of the research, teachers who provide distance education during the Covid-19 process, technological equipment and connection problems, the habit of face-to-face education model, the distraction of students, the difficulty of measurement and evaluation activities, the inability to give feedback to the students, the failure to complete the deficiencies of the students, they encountered difficulties in most mathematics lessons, mainly in the areas of psychomotor achievement. Based on these findings, it is recommended to inform parents and students about distance education and to organize in-service trainings and informative activities to eliminate teachers' negative thoughts about distance education technologies.

Keywords: Covid-19 Process, Distance Education, Primary School Teachers' Views

GİRİŞ

Çin'in Wuhan Eyaletinde 2019 yılının sonlarına doğru ilk defa ortaya çıkan, Yeni Tip Coronavirüs (Covid-19) hastalığının, nefes darlığı, öksürük, ateş ve solunum yolu belirtileri görülmüştür. Daha sonra hastalar üzerinde yapılan incelemeler sonucunda bulaşıcı bir virüs türü olduğu belirlenmiştir. Çok hızlı yayılan ve bulaşan bir virüs olduğu için, kısa zaman içinde tüm dünya ülkelerine yayılmış, milyonlarca insanın hastalığa yakalanmasına ve ölmesine neden olmuştur. Bu virüs zamanla yaşamı zorlaştırmış ve sıkıntılara sebep olmuştur. Bu sebeple Dünya Sağlık Örgütü (WHO-World Health Organization) göre 11 Mart 2020 tarihinde "pandemi" ilan etmiştir (WHO, 2020). Türkiye'de ise ilk defa bu virüs 10 Mart 2020'de bir kişide vaka görülmesiyle başlamıştır. İlk vaka görüldükten sonra Sağlık Bakanlığı bu vakayı resmi olarak bildirmiştir.

Virüsün bulaşıcılığı çok fazladır. Hasta olan kişilerin hapsirmeleri, öksürmeleri ile havaya dağılan virüsü, ortamdaki kişilerin havayı solumasıyla bulaşmaktadır. Hasta olan kişiye temas edildiği durumda, ellerini yıkamadan ağız, burun, göze temas ederse virüs bu şekilde de bulaşabilir. Sağlık Bakanlığı, virüsten korunma yolları için, ellerin sık sık yıkanması, insanlar arasında en az 1,5 metrelik sosyal mesafeye dikkat edilmesi, ağız ve buruna maske takılması gerekliliğinin açıklamıştır (TTB, 2020).

Yaşar Atik¹
Müge Atik²
Sabri Çağdaş Acar³

How to Cite This Article

Atik, Y., Atik, M. & Acar, S. Ç. (2023). "Covid-19 Sürecinde İlkokul Öğretmenlerinin Eğitim-Öğretimde Karşılaştığı Güçlükler", International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 9(75): 4555-4566. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/smryj.72315>

Arrival: 06 August 2023
Published: 30 September 2023

Social Mentality And Researcher Thinkers is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Müdür Yardımcısı, MEB, İzmir, Türkiye

² Müdür Yardımcısı, MEB, İzmir, Türkiye

³ Müdür Yardımcısı, MEB, İzmir, Türkiye

Hastalığın yayılma hızını ve bulaşma riskini azaltmak için tüm dünya ülkelerinde hızlı bir şekilde tedbirler alınmaya başlamıştır. Virüsün görülmeye başladığı ülkelerde, sosyal yaşantılar, iş hayatları, günlük hayatlar etkilenmeye başlamış, virüsün etkisiyle bu ülkelerdeki kurumlarda, yavaşlamaya gidilmiş, çalışma şartları esnetilmiştir. Alışveriş merkezleri, kahveler, kiraathaneler, kafeler, okullar, üniversiteler kapatılmıştır. Covid-19 yani pandemi sürecinden en çok etkilenen kurumlar okullar olmuştur. Tüm dünyada okulların kapatılması kararı alınmıştır (WHO, 2020).

Ülkemizde de Covid 19'un etkisiyle birlikte, kurumların çalışma şeklinde ve şartlarında esneklikler ve değişiklikler yapılmıştır. İlk vakanın belirlenmesinden hemen sonra, 16 Mart 2020 tarihi itibarıyla Milli Eğitim Bakanlığı ve Bilim Kurulu'nun ortak kararıyla iki hafta süreyle ilkököl, ortaokul, lise ve üniversitelerde eğitim-öğretim faaliyetlerine ara verilmiştir. İki haftalık tatilin sonunda virüs hızlıca yayılmaya devam ettiği ve vaka sayıları arttığı için okullar, 30 Mart 2020 ile 30 Nisan 2020 arasında tekrar kapatılmıştır. Nisan ayı sonunda vakaların artış hızı azalmadığı için okullar 2020 Bahar döneminde açılmamıştır. Eğitimin sürekliliğini sağlamak amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı yeni yollar aramaya başlamış, ortaya atılan fikirler içinde en uygulanabilir olanı, yüz yüze eğitime ara verilmesi ve uzaktan eğitimin hayata geçirilmesi olarak belirlenmiştir. 23 Mart 2020'den sonra Milli Eğitim Bakanlığı'nın kararı ile uzaktan eğitim yapılmaya başlanmıştır (EBA, 2020).

Covid-19 (salgın) sürecinde, öğrencilerin aynı ortamda bulunmadan, virüsün bulaşma riskini azaltarak, eğitim-öğretimin sürekliliğini sağlamak için acil olarak uzaktan eğitim yapılmasına karar verilmiştir. Salgın dolayısıyla tüm okulların kapalı olması, yüz yüze eğitimin imkânsız hale gelmesi, uzaktan eğitim sürecine hız kazandırmıştır (MEB, 2020). Moore ve Kearsley'e (2005) göre uzaktan eğitim, öğrencilerin ve öğretmenlerin farklı ortamlarda bulunduğu, çeşitli öğretim yöntemlerinin uygulanmasını ve çeşitli teknolojilerinin kullanılmasını gerektiren bir düzenlemedir. Uzaktan eğitim, öğretmenin ve öğrencinin fiziksel olarak aynı mekânda olmadan, eğitim-öğretim faaliyetlerinin devam ettirilmesidir. Öğretmenin ve öğrencilerin karşılıklı iletişimi uzaktan sağlanmaktadır. Bu iletişimde teknoloji kullanılır. Farklı yer ve zamanlarda planlanan bu eğitim sisteminde, elektronik iletişim araçları ve kitle iletişim araçları kullanılmaktadır. Uzaktan eğitim sürecinde, öğretmen ve öğrenciler aynı ortamda olmasalar bile teknolojinin imkânlarından yararlanarak aynı öğrenme ortamında olmaktadır. Zamandan ve mekândan bağımsız olarak, herkesin kendi bulunduğu ortamda eğitim imkânı sağlamaktadır. Uzaktan eğitimin çeşitli dezavantajları da vardır. Bu dezavantajlardan bazıları; öğrencilerin uygulamalı derslerde derslere aktif katılamamaları, öğrencilerin teknolojik alt yapıdan ve teknolojik aletlerden yoksun olması, öğrencilerle öğretmenin etkili iletişim kuramaması, öğrenilen bilgilerin geri dönütünün ve değerlendirmesinin yapılamamasıdır (Yıldırım, 2022).

Bilgi teknolojisi (BT), hayatımızın tüm sektörlerinde değişimin en temel güçlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Günümüzde pek çok kişi çevrimiçi öğrenime önem vererek dünya çapındaki kolej ve üniversitelerden uzaktan dersler almaktadır. Yine de uygun iletişim sistemleri olmadan izole alanlarda yaşadıkları için hiçbir yere gidemiyorlar. Sonuç olarak, birçok araştırmacı, e-öğrenme sistemi kapsamında ders öğrenmeyi teşvik etmektedir çünkü e-öğrenme sistemi, kayıtlı oldukları üniversite veya kolejlerden uzak bölgelerde kalan öğrencilerin zamandan ve enerjiden tasarruf etmesini sağlamaktadır. Web tabanlı öğrenme olarak da bilinen e-öğrenme, bireysel öğrenmeyi veya kurumsal performans hedeflerini desteklemek için internetin kullanımı yoluyla eğitimin esnek ve kolay bir şekilde sunulması olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım, 2022; Kattoua vd., 2016).

“Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü” tarafından geliştirilen Eğitim Bilişim Ağı (EBA), pandemiden önce kurulmuş olsa da, ancak pandemiye etkin olarak kullanılmıştır. Bu sistem, öğretmenlerin öğrencilere çevrimiçi ulaşabildikleri, ücretsiz okula yardımcı ders içeriklerinden yararlandıkları, bir sosyal eğitim platformudur (Aktay ve Keskin, 2016). EBA'nın içeriği geliştirilip, “Canlı Sınıf Platformu” ile istekli öğretmenlerle ders anlatma videoları oluşturulmuştur. Pandemi boyunca TRT ve EBA kanallarında ilkököl, ortaokul ve lise kademesindeki öğrenciler için ders anlatım videoları yayınlanmıştır. Öğrencilerin EBA'ya giriş yapılabilmesi için sınırlı ücretsiz internet hizmeti sağlanmıştır. Bununla birlikte, EBA TV'nin her sınıfa uygun farklı branşlarda video içerikleri TRT üzerinden 3 ayrı kanal ve 6 ayrı frekansta yayınlanmıştır. Uzaktan eğitim sürecinde “EBA TV İlkokul”, “EBA TV Ortaokul”, “EBA TV Lise” kanalları üzerinden 20 dakikalık videolardan oluşmuş dersler ve ders aralarında 10 dakikalık etkinlik kuşakları yayınlanmıştır (EBA, 2020; Can, 2020). 13 Nisan 2020 tarihinde sekizinci ve on birinci sınıflar düzeyinde başlayan “canlı ders” uygulaması 23 Nisan 2020 tarihinden itibaren tüm sınıf düzeylerine uygulamaya başlamıştır (MEB, 2020).

Literatürde yapılan araştırmalar, ilkököl öğretmenlerinin uzaktan eğitimde yaşadığı güçlükler, üniversiteye giden öğrencilerde de gözlemlenmiştir. Karakuş vd. (2020) tarafından yapılan araştırmaya göre, pandemi sonrasında Türkçe öğretmeni adaylarından uzaktan eğitim ile ilgili görüşler alınmıştır. Bu araştırma sonucuna göre Türkçe öğretmen adayları uzaktan eğitim sürecinde iletişim eksikliği sebebiyle yeterli verimi

alamadıklarını belirtmişlerdir. Bu araştırma bulgularına göre Türkçe öğretmen adaylarının da uzaktan eğitime yönelik olumsuz görüşleri olduğu anlaşılmıştır. Kurt ve Kürtüncü (2020), üniversite hemşirelik bölümü öğrencilerinin de benzer görüşleri olduğunu belirtmişlerdir. Türker ve Dündar (2020) tarafından yapılan araştırmaya göre lise öğretmenlerinden bazıları, öğrencilerin derslere olan ilgisizliği ve öğretmen-öğrenci iletişiminin sınıf ortamındaki gibi sağlıklı kurulamaması gibi nedenlerden dolayı da uzaktan eğitimin verimli olmayacağına dikkat çekmiştir. Can (2004), Tuncer ve Tanaş (2011) da uzaktan eğitim sürecinde devamsızlığın fazla olması ve etkileşimin az olmasına bağlı olarak başarısızlık olabileceği, bu süreçte objektif değerlendirmelerin yapılamayacağına dikkat çekmiştir. Balaman ve Hanbay Tiryaki (2021), pandemi sürecinde uzaktan eğitimde zorunlu olarak kullanılan Zoom, EBA ve EBA TV programlarına yönelik öğretmen görüşlerini almış, öğrenme ve eğitime olan etkisini belirlemiştir. Devlet okullarında çalışan öğretmenler, uzaktan eğitim sürecinde bakanlığın sunduğu olanakların yeterli olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte uzaktan eğitimin yüz yüze eğitim kadar etkili olmadığını vurgulamışlardır. Uzaktan eğitimde niteliğin yükselmesi için hizmet içi eğitimlere ve ayrıca güvenli yerli canlı ders yazılımlarına gerek olduğunu belirtmişlerdir. Uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirmede zorluk yaşadıklarını, teknik altyapının sorunlu olduğunu, öğrencilerin fırsat eşitliğine ve aynı devam durumuna sahip olmadıklarını belirtmişlerdir. Uzaktan eğitimin eksikleri tamamlandıktan sonra hibrit olarak uygulanırsa eğitimin niteliğinin yükselebileceği önerilmiştir.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Covid-19 salgın sürecinde ilkökul, ortaokul ve lise öğrencileri için Eğitim Bilişim Ağı (EBA) portalı, TRT EBA televizyon kanalları zengin içerikler sunmuştur. Covid-19 sürecinde, öğretmenlerin çoğunluğu, yeterince bilgi, tecrübeye ve ön hazırlığa sahip olmadığı halde, kendini uzaktan eğitim uygulamalarının içinde bulmuştur. Bu süreçte en önemli görev öğretmenlere düşmüştür. Öğretmenlerin pandemi gibi ani ve acil durumlarda ne tür zorluklarla karşılaştıkları ve bunların üstesinden gelmek için gerekli bilgi ve becerilerin ortaya konulması önemlidir. Bu araştırmanın amacı, Covid-19 sürecinde, uzaktan ve yüz yüze eğitim döneminde ilkökul öğretmenlerinin eğitim-öğretimle ilgili yaşamış olduğu güçlüklerin belirlenmesidir. Araştırmada Covid-19 sürecinde, ilkökul öğretmenlerinin, eğitim-öğretime yönelik karşılaştığı güçlükleri saptamak, sonuçlarını analiz etmek ve çözüm yollarını araştırarak, önerilerde bulunmak amaçlanmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır.

Covid-19 sürecinde uzaktan eğitimle dersleri yürütmekte olan ilkökul öğretmenlerinin;

1. Etkili sanal sınıf yönetimi konusunda karşılaştığı güçlükler nelerdir?
2. Öğrenci-öğretmen etkileşimi ve iletişimi konusunda karşılaştığı güçlükler nelerdir?
3. Ölçme ve değerlendirmede kullandığı yöntemler ve karşılaştıkları güçlükler nelerdir?
4. Ölçme değerlendirme sürecinde verilen geri bildirimlerle ilgili görüşler nelerdir?
5. Derslere göre karşılaşılan güçlükler nelerdir?
6. Kazanım alanlarına göre (bilişsel, duyuşsal, psikomotor) karşılaşılan güçlükler nelerdir?
7. Yaşanılan güçlüklerle yönelik çözüm önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Deseni

İzmir iline bağlı devlet okullarında görev yapan ilkökul öğretmenlerinin Covid-19 sürecinde, eğitim-öğretime yönelik karşılaştığı güçlükleri belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgubilim deseninde bir çalışmadır. Yıldırım ve Şimşek'e (2008) göre, olgubilim desenindeki çalışmaların amacı bireylerin bir olguya ilişkin yaşantılarını, algılarını ve bunlara yüklediği anlamları ortaya koymaktır.

Çalışma Grubu

Nitel bir araştırma olan bu çalışmanın, çalışma grubunu, İzmir iline bağlı devlet okullarında görev yapan gönüllü 35 ilkökul öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma boyunca çalışma grubunu oluşturan 35 ilkökul öğretmeni M1, M2...M35 şeklinde kodlanarak belirtilmiştir. Öğretmenlerin demografik bilgileri Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan İlkokul Öğretmenlerinin Demografik Özellikleri.

Değişken	Grup	Katılımcı Sayısı	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	23	66
	Erkek	12	34
Hizmet Süresi	1-10 Yıl	1	3
	11-15 Yıl	10	29
	16-20 Yıl	11	31
	21 Yıl ve üzeri	13	37
Öğrenim Durumu	Lisans	32	91
	Lisansüstü	2	9
Okuttuğu Sınıf	1 sınıf	5	14
	2 sınıf	7	20
	3 sınıf	13	37
	4 sınıf	10	19

Tablo 1'e göre, görüşmeye katılan ilkokul öğretmenlerinin cinsiyet bilgilerine bakıldığında, 23'ünün cinsiyeti kadın, 12'sinin cinsiyeti ise erkektir. Bu bulgulara göre görüşmeye katılan kadın öğretmenlerin sayısı, erkek öğretmenlerin sayısından daha fazladır. Görüşmeye katılan öğretmenlerin hizmet süresi bilgilerine bakıldığında, 1-5 yıl arası kıdem yılına sahip 0; 6-10 yıl arası kıdem yılına sahip 1; 11-15 yıl arası kıdem yılına sahip 10; 16-20 yıl arası kıdem yılına sahip 11; 21 yıl arası kıdem yılına sahip 13 öğretmen bulunmaktadır. Görüşmeye katılan öğretmenlerin öğrenim durumuna bakıldığında, lisans mezunu öğretmen sayısı 32; lisans üstü öğretmen sayısı ise 3'tür. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 5'inin 1. sınıf; 7'sinin 2. sınıf; 13'ünün 3. sınıf; 10'unun 4. sınıf okuttuğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada ilkokul öğretmenlerinin görüşlerini almak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme sorularıyla, derinlemesine görüşmeler yürütülmesi sağlanmıştır. Bu amaçla yarı yapılandırılmış görüşme sorularından oluşan görüşme formu kullanılmıştır. İlkokul öğretmenlerine sorulacak olan sorular önceden belirlenmiştir. Bu sorular için uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşüne göre soruların içeriği ve soru sayıları belirlenmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunun soruları iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde kişisel bilgileri (cinsiyet, mesleki kıdem, öğrenim durumu, okuttukları sınıflar) belirlemeyi amaçlayan 4 soru sorulmuştur. İkinci bölümde ise ilkokul öğretmenlerinin karşılaştıkları güçlükler ve çözüm önerilerine ilişkin 7 açık uçlu soru sorulmuştur.

Covid-19 sürecinde uzaktan eğitimle dersleri yürütmekte olan ilkokul öğretmenlerinin;

1. Etkili sanal sınıf yönetimi konusunda karşılaştığı güçlükler nelerdir?
2. Öğrenci-öğretmen etkileşimi ve iletişimi konusunda karşılaştığı güçlükler nelerdir?
3. Ölçme ve değerlendirmede hangi ölçme araçlarını ve hangi değerlendirme yaklaşımını kullandınız? Karşılaştığınız güçlükler nelerdir?
4. Ölçme değerlendirme sürecinde geri bildirim(dönüt) verdiniz mi? Öğrenci geri bildirimini alarak eksiklerini tamamladığını düşünüyor musunuz? Verdiğiniz geri bildirim, öğrencinin alıp almadığı ile ilgili iletişim kurabildiniz mi?
5. En çok hangi derslerin kazanımlarına ilişkin güçlük çektiniz? Nedenleriyle açıklayınız.
6. En çok hangi kazanım alanı/alanlarında güçlük çektiniz? (bilişsel, duyuşsal, psikomotor) Nedenleriyle açıklayınız.
7. Yaşanılan güçlükler için çözüm önerileriniz nelerdir?

Bu araştırmanın verileri, nitel veri toplama araçlarından olan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Çalışma grubunda yer alan, İzmir iline bağlı devlet okullarında görev yapan gönüllü 35 ilkokul öğretmenlerine araştırma ile ilgili ön bilgi verilmiştir. Formda yer alan soruların her birine verilen cevapların kayıt altına alınmasıyla veriler toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada elde edilen bulgular, nitel veri analiz tekniklerinden biri olan "içerik analizi" tekniğiyle çözümlenmiştir. Araştırmada, görüşme yapılan öğretmenlerin, yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorulara verdiği cevaplar, içerik analizi yapılarak anlamlı temalara ayrılmıştır ve bu temalara göre tablo haline getirilmiştir. Tablolarda benzer yanıtlar veren ve bu yanıtları veren kişi sayıları belirtilmiştir. Öğretmenlerin sorulara verdiği cevapların birkaçı doğrudan tabloların altına yazılmıştır ve yorumlanmıştır.

BULGULAR**Öğretmenlerin uzaktan eğitimde etkili sanal sınıf yönetimi konusunda karşılaştığı güçlükler**

“Covid-19 sürecinde uzaktan eğitimle dersleri yürütmekte olan ilkökul öğretmenlerinin etkili sanal sınıf yönetimi konusunda karşılaştığı güçlükler nelerdir?” sorusuna yönelik ilkökul öğretmenlerinin görüşlerinin neler olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu görüşlerden elde edilen veriler çözümlenmiştir ve elde edilen sonuçlar Tablo 2’ de özetlenmiştir.

Tablo 2: İlkokul Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim Süresince Etkili Sanal Sınıf Yönetimi Konusunda Karşılaştığı Güçlükler

İfadeler	Katılımcı Görüşleri		
Teknolojik donanım ve bağlantı p	(M1), (M2), (M4), (M7), (M8), (M9), (M10), (M14), (M18), (M19), (M20), (M21), (M23), (M24), (M25), (M26), (M30), (M31), (M33)		
Ev ortamında olmanın dezavantajı	(M3), (M5), (M15), (M16), (M17), (M26), (M32)		
Yüz yüze eğitim modelinin alışkanlık	(M5), (M9), (M13), (M14), (M20), (M30), (M32)		
Velilerin derste müdahalesi	(M3), (M7), (M10), (M11), (M18), (M25)		
Duygusal bağ ve iletişim kurma z	(M6), (M9), (M10), (M21)		
Sınıf otoritesi	(M3), (M9), (M17), (M35)		
Öğrencilerde dikkat eksikliği	(M3), (M17), (M26)		
Dönüt alınamaması	(M13), (M21), (M29)		
Davranış problemleri	(M9), (M12), (M34)		
Öğrencilerin çabuk sıkılması	(M15), (M28)		
Derse geç girme	(M22)		

Tablo 2’ye göre araştırmaya katılan 35 ilkökul öğretmenin görüşlerine göre etkili sanal sınıf yönetimi konusunda yaşanan güçlüklerin başında teknolojik donanım (internet, tablet, bilgisayar) ve bağlantı problemleri gelmektedir. Öğretmenlerden 20’si bu yönde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden 7’si, öğrencinin ev ortamında olmasından kaynaklanan dezavantajlardan dolayı güçlük çektiğini, 7’si yüz yüze eğitim modelinin alışkanlığından dolayı güçlük çektiğini, 6’sı ders esnasında velilerin müdahalesinden dolayı güçlük çektiğini, 4’ünün duygusal bağ kurma ve etkili iletişim kurmakta zorluk çektiğini, 4’ünün sınıf otoritesi konusunda güçlük çektiğini, 3’ünün çocuklardaki dikkat eksikliğinden kaynaklı güçlük çektiğini, 3’ünün dönüt alınamamasından dolayı güçlük çektiğini, 3’ünün davranış problemleri konusunda güçlük çektiğini, 2’sinin öğrencilerin çabuk sıkılmasından dolayı güçlük çektiğini, 1’inin öğrencilerin derse geç girmesinden dolayı güçlük çektiğini belirtmiştir. Buna ilişkin doğrudan alınan ilkökul öğretmenleri görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Öğrencilere evlerinde verim alabileceği bir ders ortamı yaratılamamasından dolayı güçlük yaşadık. Ailelerin ders sırasında derse ve öğrenciye müdahalesi, aile içi konuşma ve gürültüler, çevreden gelen sesler tüm öğrencilerle ortak bir ders yapmamızı ve o sınıf ortamının dikkatini toplamamızı çok güçleştirdi.” (M3)

“Teknolojik altyapı yetersizliğinden dolayı tüm öğrencilere ulaşamamak (M8)

“Gerçek anlamda öğrenci-öğretmen iletişimi kurulamadı, öğrencilerin çoğu bilgisayar, tablet ve telefondan ilk kez uzaktan eğitim aldıklarından bu cihazları kullanırken zorluk yaşadılar ve devreye veliler girdi ortam sınıf ortamından uzaklaştı, öğrencilerin birkaçının ablası,abisi de uzaktan eğitim aldıklarından ders saatleri aynı olup derse katılmayanlar ve internet kotası yetmeyenler oldu.” (M10)

“Uzaktan eğitimin bu yaş grubuna uygun olmaması. İnternette kaynaklı altyapı ve teknik sorunlar.” (M14)

“Bağlantı nedeniyle çocukla iletişimde zorluk yaşanması, çocukların uzaktan eğitimde kullanılan araç gereçleri kullanmaları daha çok zaman aldığı için onlara daha az katılım imkanı tanınması, bire bir iletişim kurma, göz teması olmaması, yaptıklarını kontrol etme imkanının az olması ve çok zaman kaybına neden olması.” (M21)

“Maddi imkanları sınırlı olan çocukların derse katılmaması. Bazı ailelerin uzaktan eğitimi ciddiye almaması sonucunda çocuğuyla yeterince ilgilenmemesi. Örneğin çocuk uyuya kalmış aile uyandırmıyor. Yani kısaca yüz yüze eğitimdeki sınıf sayısal olarak bütünlüğün sağlanamaması.” (M30)

Öğretmenlerin uzaktan eğitimde öğrencilerle etkileşimi ve iletişimi konusunda karşılaştığı güçlükler

“Covid-19 sürecinde uzaktan eğitimle dersleri yürütmekte olan ilkökul öğretmenlerinin, öğrenci-öğretmen etkileşimi ve iletişimi konusunda karşılaştığı güçlükler nelerdir?” sorusuna yönelik ilkökul öğretmenlerinin görüşlerinin neler olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu görüşlerden elde edilen veriler çözümlenmiştir ve elde edilen sonuçlar Tablo 3’ de özetlenmiştir.

Tablo 3: İlkokul Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim Süresince Öğrenci-Öğretmen Etkileşimi Ve İletişimi Konusunda Karşılaştığı Güçlükler.

İfadeler	Katılımcı Görüşleri		
Teknolojik donanım ve bağlantı problemleri	(M7), (M9), (M10), (M14), (M18), (M19), (M26), (M27), (M29)		
Sıcak ve samimi bir ortam olma	(M1), (M5), (M6), (M11), (M21), (M25)		
Öğrencilerinin dikkatinin dağılması	(M3), (M9), (M13), (M16), (M23)		
Öğrenci ile göz teması kurulamaması	(M11), (M15), (M17), (M32)		
Öğrenciye temas edilememesi	(M11), (M20), (M21), (M26)		
Geri dönüt yapılamaması	(M8), (M12), (M15), (M34)		
Motivasyon eksikliği	(M3), (M15), (M33)		
Öğrencinin derse katılmaması	(M2), (M4), (M24)		
Öğretmenin beden dilini kullanamaması	(M21), (M30)		
Sorun yaşamadım.	(M22), (M35)		

Buna ilişkin doğrudan alınan ilkökul öğretmenleri görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Teknik anlamda çok sık yaşadığımız canlı ders ortamına bağlanılamama ve sistemde yaşanan yoğunluktan dersten düşme gibi olumsuzluklardan kaynaklı sağlıklı bir iletişim ve etkileşim oluşmadı.” (M10)

“Öğrenci ile göz göze iletişim tam anlamıyla olmadığı için çocuğun dikkati en ufak bir seste dahi dağılıyordu. Onun takibi olmadığı için anında müdahale yapamıyordum. Konuyu baştan sona dinlemek onun için çok uzun geliyordu. O ortamda herseyi çok iyi öğrendiğini düşünsek de öyle olmadığını soru sorduğumda fark ediyordum. Dikte çalışması yapmaya çalışsakta anında yanlışı düzeltmediğim için yanlıklar yanlış olarak kalıyordu. Sınıf ortamındaki birebir etkileşimin faydasını orada yaşayamadık. Motive etmek çok zordu.” (M3)

“Öğrencilerle temas edemediğimiz için duygusal bağlanma çok az oldu. Çoğu zaman ekran kapattılar, istemedikleri zaman internet koştular dediler. Sınıf içi hakimiyet sağlamak çok zor oldu.” (M26)

“Yüz yüze olmaması, göz teması kurulamaması nedeniyle öğrencilerin dikkat ve motivasyonunu canlı tutmanın zor olması, değerlendirme, dönüt, düzeltme etkinlikleri yapmanın zor olması. . .” (M15)

“Öğrencilerle iletişimimiz yüzyüze gibi sıcak olmuyor.” (M1)

“İletişimde sorun yaşamıyorum.” (M35)

“Öğrencilerin bazıları derslere katılmadığı için etkileşime geçilemedi.” (M24)

“Anında dönüt sağlayamama, Birebir iletişim kurmakta zorluk.” (M12)

Öğretmenlerin uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirmede karşılaştıkları güçlükler

“Ölçme ve değerlendirmede hangi ölçme araçlarını ve hangi değerlendirme yaklaşımını kullandınız? Karşılaştığınız güçlükler nelerdir?” sorusuna yönelik ilkökul öğretmenlerinin görüşlerinden elde edilen veriler çözümlenmiştir ve elde edilen sonuçlar Tablo 4’ de özetlenmiştir.

Tablo 4: İlkokul Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim Süresince Ölçme Ve Değerlendirmede Karşılaştıkları Güçlükler.

İfadeler	Katılımcı Görüşleri		
Soru-cevap,çoktan seçmeli,doğru yanlış ve boşluk doldurma ölçme araçları değerlendirme	(M1), (M7), (M9), (M14), (M16), (M20), (M25), (M27), (M31), (M32), (M33), (M35)		
Çevrimiçi derse katılıma göre değerlendirme	(M4), (M5), (M15), (M22), (M24), (M26), (M29), (M30), (M34)		
Ölçme ve değerlendirmenin geçerli ve güvenilir olmaması	(M2), (M6), (M11), (M17), (M21), (M25), (M29)		
WhatsApp aracılığı ile ödev göndererek değerlendirme	(M6), (M13), (M17), (M22), (M33), (M34)		
Çevrimiçi oyun ve çevrimiçi sınav ile değerlendirme	(M6), (M7), (M8), (M15), (M17), (M28)		
EBA üzerinden çalışma göndererek değerlendirme	(M5), (M12), (M13), (M21), (M26)		
Ölçme ve değerlendirme yapmadım	(M2), (M3), (M12), (M29)		
Zoom programının chat özelliği ile değerlendirme	(M10), (M11)		
Tutum ölçeği ile değerlendirme	(M19)		
Ölçme ve değerlendirmenin çok zaman alması	(M6)		
Güçlük yaşamadım.	(M18)		

Tablo 4’e göre araştırmaya katılan 35 ilkökul öğretmenin görüşlerine göre,ölçme ve değerlendirmede, en çok, soru-cevap yöntemi, çoktan seçmeli test, doğru –yanlış testleri, boşluk doldurma gibi ölçme araçlarını kullandıklarını belirtmişlerdir. Görüşmeye katılan öğretmenlerden 13’ü, bu yönde görüş bildirmişlerdir. Öğretmenlerden 10’u, çevrimiçi derse katılıma göre değerlendirme yaptığını, 7’si, yapılan ölçme ve değerlendirmelerin geçerli ve güvenilir olmamasından dolayı güçlük çektiğini, 6’sı, WhatsApp aracılığıyla

ödev göndererek değerlendirme yaptığını, 6'sı, çevrimiçi oyun ve çevrimiçi sınavla değerlendirme yaptığını, 5'i, EBA üzerinden çalışma göndererek değerlendirme yaptığını, 4'ü, ölçme ve değerlendirme yapmadığını, 2'si, Zoom programının sohbet özelliği ile değerlendirme yaptığını, 1'i, tutum ölçeği ile değerlendirme yaptığını, 1'i, ölçme ve değerlendirmenin çok zaman almasıyla ilgili güçlük yaşadığını, 1'i güçlük yaşamadığını belirtmiştir. 1 öğretmen ise bu konuda görüş bildirmemiştir. Buna ilişkin doğrudan alınan ilkökul öğretmenleri görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Ebadan test,etkinlik ve alıştırmalar gönderdim. Whatsaptan ödevler gönderdim. Her ödevi kontrol edip geri gönderdim.” (M13)

“Ders sonlarında kısa degerlendirmeler yaparken programın chat ozelligini kullandim. Öğrenciler birbirlerinden etkilenmeden cevaplarını özelden yolladıkları için öğrenmenin ne derecede gerçekleştiğini kolaylıkla ölçebildim.” (M11)

“Test, soru cevaplarla değerlendirdim, zaman zaman online oyunlarla da kazanımı ölçtüm.” (M7)

“Eba üzerinde konu, ünite, genel değerlendirme soruları yolladım. Daha sonra onların raporlarını günü gününe takip ederek eksikleri tamamladım. Ders sırasında sözlü değerlendirme, ekrandan soru cevapları mesaj yoluyla yollama veya deftere çözümlenmiş sorularda çözüm aşamasını tahta kullanarak veya görüntüyü deftere kitaba verdirerek izledim. Online sınav veya yazılı ölçme değerlendirmeleri çocuklara whatsapp vb. üzerinden yollayıp fotoğraf olarak geri dönüş alıp eksikleri ona göre belirledim. Bu aşamada yaşadığım zorluklar öncelikle çok zaman alması, çocuğa geri dönüşlerde yüz yüze olmadığı için tam bir öğretim imkânı olmaması.” (M5)

“Uzaktan eğitim sürecinde ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanmak sağlıklı sonuçlar vermeyeceğini düşündüğüm için kullanmadım. Öğrencilerin derse aktif katılımı benim için yeterli oldu.” (M29)

“Canlı derse katılım, dersler esnasında derse katılımlarına göre ölçme değerlendirme yaptım.” (M4)

“Uzaktan eğitimde sağlıklı bir ölçme değerlendirmeyi mümkün görmüyorum.” (M12)

“Birinci sınıflarda okuma ve yazmaya daha çok zaman verildi, matematikten de sayılar, basit toplama ve çıkarma işlemi üzerinde duruldu. Yaptığımız etkinlikler internet üzerinden ders esnasında okutma ve yazdırma, metin verip ailelerin okutup watsap üzerinden bize gönderilmesi, matematikten ve diğer derslerden ödevlerin verilip watsaptan atılıp her gün öğretmenin kontrol edip doğru ve yanlışların yazılması veya sesli mesaj atılarak yönlendirme şeklinde oldu.” (M34)

“Pandemi şartlarını göz önünde bulundurarak ölçme ve değerlendirmede esneklik yapmak zorunda oldum.” (M3)

Öğretmenlerin uzaktan eğitimde geri bildirim (dönüt) vermede yaşadıkları güçlükler

“Ölçme değerlendirme sürecinde geri bildirim (dönüt) verdiniz mi? Öğrenci geri bildirimini alarak eksiklerini tamamladığını düşünüyor musunuz? Verdiğiniz geri bildirim, öğrencinin alıp almadığı ile ilgili iletişim kurabildiniz mi?” sorusuna yönelik ilkökul öğretmenlerinin görüşlerinin neler olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu görüşlerden elde edilen veriler çözümlenmiştir ve elde edilen sonuçlar Tablo 5’de özetlenmiştir.

TABLO 5: İlkokul Öğretmenlerin Geri Bildirim (Dönüt) Verme Durumu Ve İletişim Kurmada Yaşadıkları Güçlükler.

İfadeler	Katılımcı Görüşleri
Geri bildirim(dönüt) verdim.	(M1), (M3), (M4), (M5), (M6), (M7), (M8), (M10), (M11), (M13), (M14), (M15), (M16), (M17), (M18), (M19), (M20), (M22), (M23), (M24), (M25), (M26), (M28), (M29), (M30), (M31)
Geri bildirim vermedim.	(M2), (M27)
Geri bildirim vererek eksikleri tamamlayamadım.	(M2), (M4), (M7), (M8), (M10), (M12), (M13), (M14), (M16), (M26)
Geri bildirim vererek eksikleri tamamladım.	(M5), (M11), (M15), (M20), (M21), (M22), (M23), (M28), (M29)
Geri bildirim alınıp, alınmadığı ile ilgili iletişim kuramadım.	(M9), (M11), (M13), (M26)
Geri bildirim alınıp, alınmadığı ile ilgili iletişim kurabildim.	(M15), (M21), (M23)

Tablo 5’e göre araştırmaya katılan 35 ilkökul öğretmenin görüşlerine göre ölçme değerlendirme sürecinde geri bildirim(dönüt) verilmiştir. Öğretmenlerden 28’i bu yönde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden 2’si, geri bildirim vermediğini, 11’i geri bildirim vererek eksikleri tamamlayamadığını, 10’u geri bildirim vererek eksikleri tamamladığını, 4’ü geri bildirim alınıp alınmadığı ile ilgili iletişim kuramadığını, 3’ü geri bildirim alınıp alınmadığı ile ilgili iletişim kurabildiğini belirtmiştir. 4 öğretmen ise bu konuda görüş bildirmemiştir. Buna ilişkin doğrudan alınan ilkökul öğretmenleri görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Uzaktan eğitimin belki de en önemli faydası anında ve hızlı dönüt verebilmektir. Bu nedenle bir sorun yaşamadım.” (M3)

“Geri dönüt vermeye çalıştım ama yeterli olduğunu düşünmüyorum. Watsup ve eba canlı derslerde geri bildirimleri sağladım ancak velilerinde kontrol etmesi gereken durumlar oldu. Veli desteği az olan öğrencilerim sorun yaşadılar.” (M8)

“Kesinlikle tüm öğrencilerimden sağlıklı dönütler alamadım. Eksikler kaldığını düşünüyorum.” (M10)

“Ölçme sonrası sağlıklı bir dönüt ve düzeltme yapamadım. Ayrıca uzaktan eğitime hiç katılmayan öğrencilerimle uzun süre temas kuramadım.” (M13)

“İlgili öğrenciler geri bildirim alıp eksiklerini tamamladılar. İlgili veliler ile iletişim kurulabildi.” (M15)

“Evet verdim ancak özellikle akademik eksikliği olan çocukların ve ailelerinin derse ilgisi olmadığı için eksiklerini tamamlama konusunda yetersiz kaldılar.” (M17)

“Öğrencilere ölçme değerlendirmeyi nasıl yapacağım bilgisini önceden verdim. Değerlendirme sonucunda öğrencilere aldıkları notu bireysel olarak iletişime geçerek geri bildirim olarak verdim. Geri bildirim alan bazı öğrenciler eksiklerini düzelttiler fakat 2. Dönem 1. Dönem notlarını girdiğimiz için nota yansıtamadım.” (M21)

“Geri bildirim verdim. Eksikliklerin çoğu tamamlanamadı.” (M26)

“Evet verdim ve öğrencilerin eksik oldukları konuda kendilerini geliştirdiklerini düşünüyorum.” (M28)

Öğretmenlerin uzaktan eğitimde derslerin kazanımlarına göre karşılaştıkları güçlükler

“En çok hangi derslerin kazanımlarına ilişkin güçlük çektiniz? Nedenleriyle açıklayınız?” sorusuna yönelik ilkökul öğretmenlerinin görüşlerinin neler olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu görüşlerden elde edilen veriler çözümlenmiştir ve elde edilen sonuçlar Tablo 6’da özetlenmiştir.

Tablo 6: İlkokul Öğretmenlerin Derslerin Kazanımlarına Göre Karşılaştıkları Güçlükler.

İfadeler	Katılımcı Görüşleri
Matematik dersinde güçlük yaşadım.	(M1), (M3), (M4), (M6), (M7), (M9), (M14), (M15), (M17), (M18), (M20), (M21), (M23), (M27), (M28), (M31), (M32), (M33), (M34)
Matematik dersinin soyut olması nedeni ile güçlük yaşadım.	(M3), (M6), (M14), (M16), (M17), (M18), (M20), (M28), (M30)
Türkçe dersinde defter düzeni,yazı yazma,ve okuma konusunda güçlük yaşadım.	(M5), (M10), (M23), (M26), (M33), (M35)
Beden eğitimi,oyun ve fiziki etkinlikler dersinde güçlük yaşadım.	(M2), (M4), (M7), (M19), (M29)
Müzik dersinde güçlük yaşadım.	(M4), (M18), (M19), (M21)
Uygulama gerektiren derslerde güçlük yaşadım.	(M2), (M4), (M11), (M29)
Müzik dersinde birlikte bir etkinlik yapılamaması nedeni ile güçlük yaşadım	(M4), (M18), (M21)
Sosyal Bilgiler dersinde güçlük yaşadım.	(M13), (M25)
Fen Bilimleri dersinde güçlük yaşadım.	(M9), (M13)
Güçlük yaşamadım.	(M12), (M24)

Tablo 6’ya göre araştırmaya katılan 35 ilkökul öğretmenin görüşlerine göre, en çok matematik dersinin kazanımlarına yönelik güçlük yaşamıştır. Öğretmenlerden 21’i bu yönde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden 9’u matematik dersinin soyut bir ders olmasından kaynaklı güçlük yaşadığını, 6’sı Türkçe dersinde, defter düzeni, yazı yazma ve okuma kazanımlarında güçlük yaşadığını, 5’i Beden Eğitimi, Oyun ve Fiziki Etkinlikler dersinde güçlük yaşadığını, 4’ü Müzik dersinde güçlük yaşadığını, 4’ü uygulama gereken derslerde güçlük yaşadığını, 3’ü Müzik derslerinde birlikte bir etkinlik yapılamaması nedeni ile güçlük yaşadığını, 2’si Sosyal Bilgiler dersinde, 2’si Fen Bilimleri dersinde güçlük yaşadığını, 2’si ise hiç güçlük yaşamadığını belirtmişlerdir. Buna ilişkin doğrudan alınan ilkökul öğretmenleri görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Görsel sanatlar, beden eğitimi gibi derslerde sorun yaşadım. Çünkü uygulama gerektiren derslerin her zaman yüz yüze olması gerektiğini düşünüyorum.” (M2)

“En çok matematik dersinde özellikle dört işlem ve problem çözmeye ilişkin kazanımlarda çok zorlandım. Uzaktan eğitimde oyunlaştırma, somutlaştırma yapmak zor olduğu için bu sorunu yaşadığımı düşünüyorum.” (M14)

“Matematik kazanımlarını uzaktan eğitimle vermek çok güç. Somutlaştırılması gereken çok kavram var. Bu da sadece videolarla ve düz anlatım tekniğiyle başarıya ulaşmıyor.” (M15)

“Matematik. Soyut kaldığı için (M20)

“Hiçbir dersin kazanımıyla ilgili güçlük çekmedim. Derslere katılan öğrenciler açısından.” (M24)

“Uzaktan eğitim sürecinde en çok matematik dersinde zorlandık. Çünkü somut işlemler dönemindeki öğrencinin görüp dokunması gerekir. Sanal ortamda bunu yapmak çok zordu. Ayrıca küçük bir öğrencinin Kendi başına yapması kolay değil o sebeple süre verimliliği düşmekte.” (M28)

“Matematik ve Türkçe (M33)

Öğretmenlerin uzaktan eğitimde kazanım alanlarına göre karşılaştıkları güçlükler

“En çok hangi kazanım alanı/alanlarında güçlük çektiniz? (bilişsel, duyuşsal, psikomotor) Nedenleriyle açıklayınız.” sorusuna yönelik ilkökul öğretmenlerinin görüşlerinin neler olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu görüşlerden elde edilen veriler çözümlenmiştir ve elde edilen sonuçlar Tablo 7’de özetlenmiştir.

Tablo 7: İlkokul Öğretmenlerin Bilişsel, Duyuşsal, Psikomotor Alanlarda Çektikleri Güçlükler.

İfadeler	Katılımcı Görüşleri
Psikomotor kazanım alanında güçlük yaşadım	(M1), (M3), (M4), (M5), (M7), (M9), (M12), (M14), (M15), (M16), (M17), (M19), (M20), (M22), (M27), (M31)
Bilişsel kazanım alanında güçlük yaşadım.	(M5), (M8), (M11), (M12), (M17), (M18), (M19), (M25), (M26), (M28), (M29), (M30), (M31), (M32)
Duyuşsal kazanım alanında güçlük yaşadım.	(M5), (M6), (M10), (M12), (M17), (M21), (M22), (M24), (M31), (M33), (M34)
Uzaktan eğitim sistemin dezavantajları nedeniyle güçlük yaşadım.	(M15), (M19), (M22), (M25), (M28), (M33)
İletişim eksikliği nedeniyle güçlük yaşadım.	(M6), (M10), (M22)
Yüz yüze eğitime göre hazırlanmış kazanım nedeniyle güçlük yaşadım.	(M17), (M22), (M30)
Güçlük yaşamadım.	(M4), (M18), (M21)

Tablo 7’ye göre araştırmaya katılan 35 ilkökul öğretmenin görüşlerine göre, en çok psikomotor kazanımlarına yönelik güçlük yaşamıştır. Öğretmenlerden 16’sı bu yönde görüş bildirmiştir. 14’ü bilişsel kazanım alanında, 11’i duyuşsal kazanım alanında güçlük yaşadığını belirtmiştir. Güçlük çekme nedenleriyle ilgili öğretmenlerden 6’sı uzaktan eğitimin dezavantajlı olmasından kaynaklandığını, 3’ü iletişim eksikliğinden kaynaklandığını, 3’ü yüz yüze eğitime göre hazırlanmış kazanımlardan kaynaklandığını belirtmiştir. Öğretmenlerden 2’si güçlük yaşamadığını belirtmiştir. 1 öğretmen ise bu konuda görüş bildirmemiştir. Buna ilişkin doğrudan alınan ilkökul öğretmenleri görüşlerinden bazıları şunlardır:

“Duyuşsal alan kazanımları ekran karşısında değil insanlarla etkileşim halinde edinilebilir.” (M6)

“En çok psikomotor beceriler ve sosyalleşme konusunda eksik kaldığımızı düşünüyorum. Doğru iletişim kurma konusunda eksikliğimizin olduğunu yüz yüze eğitime geçince daha net anladım.” (M9)

“Bilişsel Kazanımlarda Güçlük çektim.” (M11)

“En çok psikomotor alanındaki kazanımlarda güçlük yaşadım. Bu alanda beceri edinmek için sosyal öğrenme, yaparak yaşayarak öğrenme yöntemlerini kullanmak gerekiyor. Uzaktan eğitimle bu yöntemleri uygulayabilmek çok zor.” (M15)

“Bu alanların her birinde belli güçlükler çekildi. Kazanımlar yüz yüze eğitime uygun olarak hazırlanmıştı. Dolayısıyla böyle olağanüstü bir durumda farklı alanlarda zorluklar çekildi.” (M17)

“Güçlkle karşılaşmadım.” (M18)

“Duyuşsal.” (M21)

“Derslere katılan öğrencilerle ilgili güçlük çekmedim.” (M23)

Öğretmenlerin Uzaktan Eğitimde Derslerin Karşılaştıkları Güçlüklere Yönelik Çözüm Önerileri

“Yaşanılan güçlüklere çözüm önerileriniz nelerdir?” sorusuna yönelik ilkökul öğretmenlerinin görüşlerinin neler olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu görüşlerden elde edilen veriler çözümlenmiştir ve elde edilen sonuçlar Tablo 8’de özetlenmiştir.

Tablo 8: İlkokul Öğretmenlerin Karşılaştıkları Güçlüklerle Yönelik Çözüm Önerileri.

İfadeler	Katılımcı Görüşleri
Teknik sorunların çözülmesi gerektiği	(M2), (M7), (M8), (M9), (M10), (M15), (M17), (M22), (M23), (M27), (M29), (M30)
Yüz yüze eğitime devam edilmesi gerektiği	(M4), (M5), (M7), (M9), (M10), (M13), (M19), (M25), (M26), (M28), (M30), (M31), (M32)
İnternet sorununun çözülmesi gerektiği	(M5), (M6), (M10), (M15), (M22), (M23), (M26), (M27)
Öğretmen-öğrenci-veli işbirliğinin artırılması gerektiği	(M11), (M16), (M21), (M22), (M32), (M34)
Uzaktan eğitimde, değerlendirme ölçeklerinin değiştirilmesi gerektiği	(M12), (M17), (M27)
Uzaktan eğitimde, ders kazanımlarının azaltılması gerektiği	(M24)
Uzaktan eğitimde, katılımcı sayısının azaltılması gerektiği	(M25)
EBA'nın geliştirilmesi gerektiği	(M1)

Tablo 8'e göre araştırmaya katılan 35 ilkokul öğretmenin görüşlerine göre, en çok uzaktan eğitimde, bilgisayar, telefon, tablet ile ilgili teknik sorunların çözülmesi gerektiğini belirtmiştir. Öğretmenlerden 13'ü bu yönde görüş bildirmiştir. 12'si, yüz yüze eğitime devam edilmesi gerektiğini, 8'i, internet sorununun çözülmesi gerektiğini, 6'sı öğretmen-öğrenci-veli işbirliğinin artırılması gerektiğini, 3'ü uzaktan eğitimde değerlendirme ölçeklerinin değiştirilmesi gerektiğini, 1'i uzaktan eğitimde ders kazanımlarını azaltmak gerektiğini, 1'i uzaktan eğitimde katılımcı sayısını azaltmak gerektiğini, 1'i EBA'nın geliştirilmesi gerektiğini belirtmiştir. 1 öğretmen ise bu konuda görüş bildirmemiştir. Buna ilişkin doğrudan alınan ilkokul öğretmenleri görüşlerinden bazıları şunlardır:

"Bu konuda Eba'nın zengin içeriğe sahip olması. Yeterli eğitimin verilmesi(M1)

"Öğretmenlere ve öğrencilere bu gibi durumlarda sınırsız internet erişimi sağlanmalı. Telefon veya bilgisayar farketmez." (M6)

"Öğrenci öğretmen veli okul işbirliği çok etkili olacaktır." (M11)

"Bu sorunların çözümüne gerek yok. Yüz yüze eğitim bir gerekliliktir." (M15)

"Öncelikte kuvvetli bir altyapı daha sonra her öğrenciye Can derslere sorunsuz katılabileceği bir cihaz sonrasında bol animasyon içeren örnekler konu anlatımları ve en önemlisi de ölçme değerlendirme yönelik pratik çözümler(M17)

"Öncelikle uzaktan eğitimde eldeki imkânların en etkili şekilde kullanıldığını düşünüyorum. Eğitim öğretimde özellikle bizim kademedeki çocukla iletişim önemli olduğu için ve çocuklarımızın yaşı ve buldukları eğitim kademesi nedeniyle güçlükler yaşandığını düşünüyorum. Eğitimde güvenli ortamı sağlayıp yüz yüze eğitime devam edilmesi gerektiğini düşünüyorum." (M20)

"Öncelikle bir daha uzaktan eğitim olmaması. Teknolojik ekipmanların(bilgisayar, internet vb.) Uzaktan eğitim yapan tüm kişiler tam anlamıyla sağlanması." (M23)

"Maddi imkânsızlıkların bir şekilde giderilmesi. Tam donanımlı bir tablet ya da bilgisayar. Altyapısı güçlü bir internet. Uzaktan eğitim in öneminin kavratılması. Aileleri bilinçlendirmek çözüm önerilerimin arasında. Uzaktan eğitimin bu süreçteki önemini çeşitli aktiviteler ile velilere daha sonra da öğrencilere kavratmak gerektiğini düşünüyorum." (M28)

SONUÇ

Covid-19 sürecinde, ilkokul öğretmenlerinin, eğitim-öğretime yönelik karşılaştığı güçlükleri incelemek amacıyla yapılan bu araştırmada güçlükler 7 araştırma sorusu üzerinden değerlendirilmiştir ve bulgulara göre yorumlanmıştır. İlkokul öğretmenlerinin farklı güçlüklerle karşılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın bulgularına göre, ilkokul öğretmenlerinin etkili sanal sınıf yönetimi konusunda yaşadığı güçlüklerin başında teknolojik donanım (internet, tablet, bilgisayar) ve bağlantı problemleri gelmiştir. Bunun yanı sıra öğrencinin ev ortamında olmasından kaynaklanan dezavantajlar, yüz yüze eğitim modelinin alışkanlığı, ders esnasında velilerin müdahalesi, duygusal bağ kurma ve etkili iletişim kurmak, sınıf otoritesi, çocuklardaki dikkat eksikliği, dönüt alınmaması, davranış problemleri, öğrencilerin çabuk sıkılması, öğrencilerin derse geç girmesi gibi güçlüklerle karşılaştıklarını belirtmişlerdir.

Araştırmanın bulgularına göre, ilkokul öğretmenlerinin öğrenci-öğretmen etkileşimi ve iletişimi konusunda yaşadığı güçlüklerin başında teknolojik donanım (internet, tablet, bilgisayar) ve bağlantı problemleri gelmiştir. Bunun yanı sıra sıcak ve samimi bir ortam olmadığı, öğrencilerin dikkatinin dağınık olduğu, göz teması kurulamadığı, öğrenciye temas edilemediği, geri dönüt yapılamadığı, öğrencideki motivasyon eksikliği,

öğrencinin derse katılmaması, öğretmenin beden dilini kullanamaması gibi güçlüklerle karşılaştıklarını belirtmişlerdir.

Araştırmanın bulgularına göre, ilkokul öğretmenlerinin, ölçme ve değerlendirmede, en çok, soru-cevap yöntemi, çoktan seçmeli test, doğru –yanlış testleri, boşluk doldurma gibi ölçme araçlarını kullandıkları belirtilmiştir. Ayrıca öğretmenler, çevrimiçi derse katılıma göre, whatsapp aracılığıyla ödev göndererek, çevrimiçi oyun ve çevrimiçi sınavla, EBA üzerinden çalışma. zoom programının sohbet özelliği ile, tutum ölçeği ile ölçme ve değerlendirme yaptıklarını belirtmişlerdir. Bazı öğretmenler ölçme ve değerlendirme yapmadıklarını belirtmişlerdir. Ölçme ve değerlendirmenin çok zaman almasıyla ilgili de yaşanan güçlükler olmuştur.

Araştırmanın bulgularına göre, ilkokul öğretmenleri, ölçme değerlendirme sürecinde geri bildirim(dönüt) vermiştir. Öğretmenlerden bazıları, geri bildirim vermediğini, bazıları geri bildirim vererek eksikleri tamamlayamadığını, geri bildirim vererek eksikleri tamamladığını, geri bildirim alınıp alınmadığı ile ilgili iletişim kuramadığını, geri bildirim alınıp alınmadığı ile ilgili iletişim kurabildiğini belirtmişlerdir.

Araştırmanın bulgularına göre, ilkokul öğretmenleri, en çok matematik dersinin kazanımlarına yönelik güçlük yaşamıştır. Öğretmenler, matematik dersinin soyut bir ders olmasından kaynaklı güçlük yaşadığını belirtmişlerdir. Türkçe dersinde, defter düzeni, yazı yazma ve okuma kazanımlarında güçlük yaşadıklarını belirtmişlerdir. Fen bilimleri, sosyal bilgiler, beden eğitimi, oyun ve fiziki etkinlikler, müzik derslerinde de güçlük yaşadıklarını, müzik derslerinde birlikte bir etkinlik yapılamaması nedeni ile güçlük yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Araştırmanın bulgularına göre, ilkokul öğretmenleri, en çok psikomotor kazanımlarına yönelik güçlük yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler bilişsel kazanım alanında, duyuşsal kazanım alanında güçlük yaşadıklarını da belirtmişlerdir. Uzaktan eğitimin dezavantajlı olması, iletişim eksikliği, yüz yüze eğitime göre hazırlanmış ders kazanımlardan dolayı yaşanan güçlükler olmuştur. Öğretmenlerden güçlük yaşamadığını belirtenler de olmuştur.

Araştırmanın bulgularına göre, ilkokul öğretmenlerinin çözüm önerileri yer almaktadır. Uzaktan eğitimde en çok, bilgisayar, telefon, tablet ile ilgili teknik sorunların çözülmesi gerektiği ile ilgili çözüm önerisi yer almaktadır. Yüz yüze eğitime devam edilmesi, internet sorunlarının çözülmesi, öğretmen-öğrenci-veli işbirliğinin artırılması, uzaktan eğitimde değerlendirme ölçeklerinin değiştirilmesi, uzaktan eğitimde ders kazanımlarının azaltılması, uzaktan eğitimde katılımcı sayısının azaltılması, EBA'nın geliştirilmesi ile ilgili farklı çözüm önerileri olmuştur.

Öneriler

Bu araştırma, Covid-19 sürecinde, eğitim-öğretim sürecini uzaktan eğitim yoluyla gerçekleştiren ilkokul öğretmenlerinin görüşleri ile sınırlandırılmıştır. Araştırmada ulaşılan bulgulara dayalı olarak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

- ✓ Öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik olumsuz düşüncelerini ve tutumlarını yok etmek için yeni teknolojileri öğrenmelerini ve kullanmalarını sağlamak amacıyla bilgilendirici etkinlikler düzenlenebilir.
- ✓ Uzaktan eğitim ile ilgili, velilerin ve öğrencilerin bilgilendirilmesi sağlanabilir.
- ✓ Öğretmenlerin uzaktan eğitimle ilgili karşılaştığı güçlükleri azaltmak için hizmet içi eğitimlerle, uzaktan eğitim yöntemleriyle bilgisayar kullanmalarına imkân sağlanabilir.
- ✓ Covid-19 sürecinin ülkemizdeki eğitim sistemine etkileri ile ilgili geniş kapsamlı araştırmalar yapılabilir.
- ✓ Covid-19 süreciyle ilgili duyarlılık, farkındalık oluşturmak için çeşitli seminerler düzenlenebilir.
- ✓ Gelişmiş ülkelerde uzaktan eğitim sisteminin nasıl uygulandığı araştırılabilir.
- ✓ Benzer çalışma ilkokul öğrencilerinin görüşleri alınarak uygulanabilir.

KAYNAKÇA

Aktay, S. & Keskin, T. (2016). "Eğitim bilişim ağı (EBA) incelemesi". Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi, 2 (3): 27-44.

Balaman, F., & Hanbay Tiryaki, S. (2021). "Corona Virüs (Covid-19) Nedeniyle Mecburi Yürütülen Uzaktan Eğitim Hakkında Öğretmen Görüşleri". Itobiad: Journal of the Human & Social Science Researches, 10(1): 52-84.

- Can, E. (2004, Temmuz). “Uzaktan eğitim öğrencilerinin eğitimlerini değerlendirmeleri”. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, Malatya.
- Can, E. (2020). “Coronavirüs (Covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları”. Açık Öğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 6 (2): 11-53.
- EBA (2020, Nisan). “Eğitim Bilişim Ağı. EBA Tv Programlar”. <https://cdnvideo.eba.gov.tr/programlar/08-12-Nisan.pdf>, (Erişim Tarihi: 5.7.2023).
- Karakuş, N., Ucuzsatar, N., Karacaoğlu, M. Ö., Esendemir, N., & Bayraktar, D. (2020). “Türkçe öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşleri”, Rumeli’de Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (19): 220-241.
- Kattoua, T., Al-Lozi, M., & Alrowwad, A. A. (2016). “A review of literature on E-learning systems in higher education”. International Journal of Business Management and Economic Research, 7(5): 754-762.
- Kim, K. , & Moore, J. (2005). “Web-Based Learning: Factors Affecting Student' Satisfaction and Learning Experience”. First Monday, (10): 11-34.
- Kürtüncü, M. & Kurt, A. (2020). COVID-19 pandemisi döneminde hemşirelik öğrencilerinin uzaktan eğitim konusunda yaşadıkları sorunlar. Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 7 (5): 66-77.
- MEB, (2020). “Covid-19 Salgını Sürecinde Mesleki ve Teknik Eğitim”, https://mtegm.meb.gov.tr/meb_ys_dosyalar/2020_11/27153729_turkiye_raporu_turkce_23_10_2020_1.pdf, (Erişim Tarihi: 5.7.2023).
- Taşdemir, M. (2007). “Sınıf öğretmenlerinin okul, meslektaşları ve kendi mesleki yeterliklerini algılamaları”. Milli Eğitim Dergisi, 36(174): 171-192.
- TTB (2020). “Covid-19 Pandemisi: İki Aylık Değerlendirme Raporu”, <https://www.ttb.org.tr/userfiles/files/covid19-rapor.pdf>, (Erişim Tarihi: 5.7.2023).
- Tuncer, M. & Tanaş, R. (2011). “Akademisyenlerin uzaktan eğitim programlarına yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi: Fırat ve Tunceli Üniversiteleri örneği”. İlköğretim Online, 10 (2): 776-784.
- WHO (2020). “WHO Coronavirus Disease”, <https://covid19.who.int/>, (Erişim Tarihi: 5.7.2023).
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). “Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri”, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Yıldırım, Y. (2022). “Uzaktan Eğitim Etkileşimlerinde Web 2.0 Araçlarının Kullanılması: 2020-2022 Sistemik Alanyazın Taraması”, International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, 8(64): 1954-1962.